

Їааäð³ ë³òà³ ê³ëïì àòðè êîîëëé ó äîëë³ Ë³ä³; Àôàí àñü³äî;

Не часто жінок, які трудилися в колійному господарстві залізниці, нагороджували знаком "Відмінний колійник" ("Отличный путеец"). Лідія Володимирівна Афанасьєва – ветеран залізничного транспорту, колишній старший інженер, а згодом – начальник відділу експлуатації служби колійного господарства залізниці, працювала в колійному господарстві впродовж 32 років і мала честь отримати цю високу професійну нагороду, яку вона нині вважає справжньою реліквією. Про роки самовідданої праці на залізницю Лідії Афанасьєвої нагадує її іменний годинник від начальника залізниці та почесні грамоти і подяки.

Лідія Володимирівна розпочала трудову діяльність на Пермській залізниці. Нині, з огляду на прожиті роки, не шкодує, що свого часу обрала цю важку "нежіночу" професію. Навпаки, коли розповідає про свою працю, очі випромінюють радість, а на обличчі з'являється усмішка. Це були найкращі роки її життя: з ентузіазмом осягала тонкощі колійної справи, на залізниці зустріла своє кохання, у Львові народила доньку, полюбила Україну, яка стала для неї другою батьківщиною. Лідії Володимирівні дуже сподобався Львів, наприкінці 40-х років вона запросила сюди свою родину: матір із батьком, а згодом і брата, які тут поховані...

На вибір Лідії Афанасьєвої стати фахівцем у колійному господарстві вплинула захоплююча розповідь брата її товаришки, який після захисту диплома натхненно розповідав про колійну справу. Дівчата так проїнялися почутим, що вирішили також подати документи до Ленінградського інституту інженерів залізничного транспорту на спеціальність "Будівництво залізниць та колійне господарство". Товаришка не пройшла за конкурсом, а Лідія стала студенткою інституту. Вчилася добре. У сімейному альбомі Лідії Володимирівни навіть збереглася вирізка зі студентської газети 1940-го року з фотознімками студентів-відмінників. До слова, у її групі на факультеті навчалося лише дві дівчини, це й не дивно, адже професія колійника вважалася суто чоловічою справою.

Лідія Афанасьєва часто була єдиною жінкою на лінії, куди виїжджала з перевіркою стану колії. Першим місцем праці молодого інженера стала 11-та дистанція колії станції Бісер Пермської залізниці. Під час війни у 1942-му її перевели начальником військово-мобілізаційної групи служби колії управління Пермської залізниці. На курсах ПВО на станції Йошкар-Ола вона познайомилася зі своїм майбутнім чоловіком Іваном Дмитровичем Медніним, українцем із Київщини. Після закінчення курсів молоді люди одружилися і роз'їхалися кожен до свого місця праці – Лідія у Перм, а Іван – у Свердловськ (за місцем евакуації). Незабаром чоловік Лідії Володимирівни повернувся у Перм, щоб разом із молододружиною перебраться на нове місце призначення – на станцію Матай

Туркистано-Сибірської залізниці. Там разом із чоловіком працювали для потреб фронту, за що жінка була удостоєна почесного звання "Ветеран війни". Невдовзі подружжя скерували на Львівську залізницю: Лідію Володимирівну – у службу колії, а Івана Дмитровича – на станцію Львів, начальником електростанції. Лідія Афанасьєва стала працювати старшим інженером у

виробничому відділу служби колії, який у 1967 році перейменували на відділ експлуатації та утримання колії. До слова, тоді на залізницю ввели звання і формений одяг. Тож старший інженер Афанасьєва на той час була у званні інженер-капітан, зберігся навіть фотознімок, на якому жінка у формі з капітанськими погонами. Лідія Володимирівна пам'ятає поіменно колег по роботі, з якими працювала у службі, і колег з інших дистанцій колії, де часто бувала. Серед них Ніна Кирилівна Калюжна, Павла Григорівна Носова, Віра Григорівна Єрмакова, а з Валентиною Андріївною Львовою, Валерією Олександрівною Никитською, Людмилою Олександрівною Виноградовою, Зоєю Олександрівною Слободян спілкується й нині.

– Колектив у нас був дуже дружний, ми товаришували сім'ями, разом відзначали свята, наші діти товаришували між собою, – говорить Лідія Володимирівна. – Нині сили вже не ті, тому з дому не виходжу,

спілкуємося по телефону, нам завжди є про що поговорити.

Так багато старих фотографій і з такою любов'ю підписаних й акуратно прикріплених до альбому я бачила вперше. Як з'ясувалося, це все заслуга доньки пані Лідії Людмила. Людмила Іванівна також добре розуміється на залізничній справі, може прокоментувати практично кожен знімок із сімейного фотознімку. Це й не дивно, адже виховувалася Людмила у залізничній родині, залізниця часто була темою для розмов, неодноразово бувала на роботі у мами. Гортаючи сторінки альбому, важко повірити, що цим фотографіям по 50-70 років. Як-от фотознімок, на якому колектив служби працює на суботнику чи колеги по роботі зі своїми дітьми гуляють парком ім. Івана Франка. Цікавими є світлини і на виробничу тему. На них Лідія Володимирівна на одній зі шкіл обміну передовим досвідом колійного господарства у Тернополі; на станції Дубляни серед учасників школи з організації

глядати. На що я, усміхаючись, завжди відповідала: якби ви обійшли пішки коліями стільки кілометрів, як я пройшла за все своє життя, то виглядали б так само, – продовжує розповідь Лідія Афанасьєва.

Лідія Володимирівна з особливою повагою згадує керівників служби, з якими їй довелося співпрацювати: Ф. Ю. Маньковського,

припали до душі, – розповідає Лідія Афанасьєва. – У Львові я завжди почувалася комфортно.

Два роки тому Лідія Володимирівна зламала ногу. На щастя, кістка зрослася добре, та тепер для обережності по квартирі жінка пересувається за допомогою ходунців. Незважаючи на поважний вік, почувалася непогано, дотримується здорового способу життя. А секрети довголіття і доброго самопочуття Лідії Афанасьєвої прості.

– Зранку випиваю склянку відстояної води комфортної температури із розчиненою в ньому чайною ложкою меду чи прополісу, – розповідає Лідія Афанасьєва. – На сніданок обов'язково має бути вівсяна каша, сир, може бути й варене яйце, чай. Обід і вечеря звичайні, як у всіх. Тільки після сніданку у своїй кімнаті роблю своєрідну зарядку для стоп ніг – ходжу по дерев'яних кульках, щоб "прокинулася" біологічно активні точки. Усім цим правилам здорового способу життя мене навчила моя донька Людмила.

– Мама і господарки не цурається, – долучається до розмови дочка, – вона і капустину, і цибульку до борщу покрає. Як солили огірки, то закладала їх у слоїки сама, нікому не довірила. Іноді і посуд помие, а вже квіти полити – це її заняття. Не поспить серед дня, навіть не приляже, багато ходить по квартирі, каже: "Рух – це життя. Тож не гальмуйте мій "локомотив". Відповідь справжнього залізничника.

Лідія Володимирівна відпочиває за розв'язанням кросвордів, читанням своєї (саме такою її вважає) газети "Львівський залізничник", особливо її цікавлять стан справ та впровадження нових технологій у колійному господарстві.

24 жовтня цього року Лідії Володимирівні виповнилося 95 років. У цей день ювілярка приймала щирі привітання від найдорожчих її серцю людей – рідних і друзів, які побажали їй ще довгих років життя.

До привітань з нагоди 95-ліття приєднуються редакція газети "Львівський залізничник" і колектив служби колії залізниці.

З роси і води Вам, Лідіє Володимирівно!

Оксана ПОДОЛЬСЬКА
Фото автора та зі сімейного альбому Лідії Афанасьєвої

роботи дефектоскопних засобів; оглядає тріснуту рейку на дільниці Красне-Здолбунів та багато інших. І таких виробничих подій у житті Лідії Афанасьєвої було немало, приємно, що про більшість із них нагадують світлини.

– І в дощ, і в холод доводилося виїжджати на лінію, щоб за допомогою колієвимірювальних вагонів проводити заміри ширини колії, при виникненні пошкоджень колії – з'ясувати їх причину, – розповідає Лідія Володимирівна. – У кабінеті була теорія, а на лінії – практика.

На об'єктах Лідія Володимирівна знайомилася з дорожніми майстрами, бригадами дистанцій, колійниками, вникала в усі тонкощі їхньої нелегкої праці. Дружні стосунки, що склалися в процесі роботи, тривали багато років. Не забуває Лідія Володимирівна вже колишній інженер Кам'яно-Бузької дистанції колії Апла Олександрівна Вересова, часто телефонує.

– Не раз мене запитували колеги, як мені вдається так молодо ви-

М. Г. Золоташка та М. А. Бикова, начальника техвідділу служби Л. Г. Духовського. З приємністю розповідає про роки праці, коли відділ експлуатації очолював Г. П. Весненко, теплим словом згадує начальників дистанцій С. О. Чернова, К. М. Матиса, начальника дефектоскопної лабораторії Л. Б. Фонарьова, начальника колієвимірювального вагона Б. Д. Прудченка та багатьох інших.

Після виходу на заслужений відпочинок Лідію Афанасьєву запросили працювати у дефектоскопну лабораторію Підзамчівської дистанції колії, де вона працювала ще три роки.

Нині частий гість у домі Лідії Володимирівни онук Ілля з дружиною та двома правнучками. Вагома моральна підтримка – щирі і доброзичливі зять Микола Миколайович, до речі, колишній учень дитячої залізниці.

– Мені і українська культура, і традиції Галичини, і мелодійні співи, і солов'їна мова, та й самі люди